

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Факультет іноземної філології
Кафедра теорії літератури і славістики

*До 75-річчя Рівненського державного
гуманітарного університету*

**Актуальні проблеми
літературознавчої термінології**

Науковий збірник

Рівне – 2015

УДК 82.09
ББК 83.0
А 437

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 12 від 31 серпня 2015 р.)

Рецензенти:

Ігор Валентинович Лімборський, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри прикладної лінгвістики Черкаського державного технологічного університету,

Олександр Семенович Чирков, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри германської філології та зарубіжної літератури Житомирського державного університету імені Івана Франка

Редакційна колегія:

Є. М. Васильєв, кандидат філологічних наук, доцент (*відповідальний редактор*);

О. А. Галич, доктор філологічних наук, професор;

Р. А. Козлов, доктор філологічних наук, доцент;

З. Б. Лановик, доктор філологічних наук, професор;

М. Б. Лановик, доктор філологічних наук, професор;

В. І. Мацапура, доктор філологічних наук, професор;

В. М. Назарець, доктор філологічних наук, професор;

Н. В. Науменко, доктор філологічних наук, професор;

С. М. Нестерук, кандидат філологічних наук, доцент;

Л. К. Оляндер, доктор філологічних наук, професор

А 437   **Актуальні проблеми літературознавчої термінології: Науковий збірник /**
Відп. ред. Є. М. Васильєв. – Рівне: О. Зень, 2015. – 202 с.

ISBN 978-617-601-129-3

Наукова збірка «Актуальні проблеми літературознавчої термінології» складена на основі доповідей учасників однойменної Всеукраїнської науково-практичної конференції, яка була проведена у Рівненському державному гуманітарному університеті в жовтні 2015 року. До пропонованого видання увійшли статті українських вчених, що їх присвячено різним аспектам вивчення термінології сучасного літературознавства (теоретичні аспекти літературознавчої термінології, термінологічні питання генології, термінологічні проблеми історико-літературного процесу, проблеми драматургічної термінології, літературознавча термінологія у колі інтермедіальності, термінологічні питання лінгвостилістики та лінгвопоетики).

УДК 82.09
ББК 83.0

ISBN 978-617-601-129-3

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2015 р.

фахівцями, які його вивчають, як за життя, так і згодом” [1]. Таким чином, обидві позиції опосередковано вказують на важливість інтенційної складової в розбудові біографічного міфосвіту.

Наявність міфологічного елемента в історико-біографічній літературі може бути каталітичним фактором для розгортання широкої дискусії з приводу жанрової ідентифікації та й узагалі приналежності таких творів до художніх життєписів. Щоб уникнути цих суперечок, слід зрозуміти, що міфологізація не передбачає виходу з дискурсивного поля біографістики, її завдання полягає виключно у відкритті невідомих координат цієї системи, оскільки скрупульозно “задокументованих життєписів”, подібних до Байронівського чи Шевченківського, не так багато в історії літератури, значно більше “туманних” біографій, на кшталт Овідієвої чи Шекспірівської. Тож не дивно, що міф з’являється там, де зникає ясність фактологічного розуміння.

Отже, історично міфологічний спосіб мислення протистоїть понятійному, для якого визначальним є емпіричний досвід. Однак, попри задекларований ще у Просвітництві логоцентризм, міф продовжує детермінувати свідомість людства. Глобальність міфу, його “живучість” обумовлена винятковими гносеологічними можливостями: міф здатен пояснити все, не вимагаючи при цьому від носія будь-яких зусиль чи спеціальних знань. Відтак, міфологізація – це фундаментальна онтологічна категорія, що описує процес інтуїтивного емоційно-асоціативного пізнання реальної чи художньої дійсності.

В основі робочої гіпотези лежить припущення про доцільність застосування поняття “міфологізація” до такого специфічного родо-жанрового утворення, як історико-біографічна проза. Очевидно, що принципи достовірності зображуваного, неупередженості автора стосовно рецепції певної особи, а також використання архівних джерел не завжди свідчить про об’єктивність оцінок письменника. Кожен митець так чи інакше репрезентує перед читачами власний кут бачення відомої постаті. Крім того, міф постійно притягує елемент невизначеності або недомовленості в життєписі людини. Тож є підстави стверджувати, що межі індивідуально-авторської інтерпретації біографії знаходяться там, де закінчується фактологічність і, відповідно, там же розпочинається сфера її міфологізації.

Література

1. Гудкова А. А. Мифология личности в русском искусстве 30-х годов XIX века, М. Ю. Лермонтов : дисс. ... кандидата искусствоведения : 24.00.01 [Електронний ресурс] / Гудкова Анастасия Алексеевна. – Ярославль, 2001. – Режим доступу : <http://www.dissercat.com/content/mifologiya-lichnosti-v-russkom-iskusstve-30-kh-godov-xix-veka-m-yu-lermontov>.
2. Лосев А. Ф. Диалектика мифа / Алексей Федорович Лосев // Лосев А. Ф. Миф – Число – Сущность / [сост. А. А. Тахо-Годи ; общ. ред. А. А. Тахо-Годи и И. И. Маханькова]. – М. : Мысль, 1994. – С. 5–216.
3. Мифологизация [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/1318145>.
4. Потебня О. О. Миф і слово / Олександр Опанасович Потебня // Потебня О. О. Эстетика і поэтика слова : збірник / [пер. з рос. / упоряд., вступ. ст., приміт. І. В. Іваньо, А. І. Колодної]. – К. : Мистецтво, 1985. – С. 192–201. – (Пам’ятки естет. думки).
5. Черкашина Т. Ю. Наративні виміри художньо-біографічної прози : [монографія] / Тетяна Юрійвна Черкашина. – Луганськ : СПД Резніков В. С., 2009. – 200 с.

Матчук А.Л.,

Рівненський державний гуманітарний університет

ПСЕВДОПІДТЕКСТ

Наука, як відомо – один із способів (нарівні із мистецтвом) пізнання та відтворення дійсності. Накопичення знань в різних галузях науки зумовило необхідність їх об’єктивізації та засвоєння людством, що відбулося та відбувається через мову шляхом створення термінологічної бази (в широкому смислі цього виразу).

Літературознавство як одна із фундаментальних філологічних наук у повній мірі репрезентує дану тенденцію: існує термінологічний словник літературознавства, створений на основі загальних правил, принципів словотворення й творення термінів.

© *Матчук А.Л., 2015 р.*

Термін “підтекст” в науці про літературу з’явився у зв’язку із діяльністю видатних театральних діячів К. Станіславського та Є. Вахтангова. Перший говорив про “підтекст ролі”, другий – про необхідність пошуку підтексту кожної фрази”. Однак саме явище має дуже давню історію. Його корені слід шукати вже у понятті “езопове мовлення”, що за своєю сутністю є описовим зворотом, який виражає поняття “підтекст” - “прихований внутрішній смисл висловлювання, що впливає із співвідношень прямих словесних значень із контекстом ситуації” [1, с. 340].

До появи терміну існувало багато описових зворотів для назви такого явища як прихований смисл: “задня думка” (В. Белінський), “другий діалог” (М. Метерлінк), “думка без мови” (В. Соловйов), “покрив слова” (М. Салтиков-Шчедрін), “вищий смисл” (Л. Українка).

Слід зазначити, що вже і паралельно із функціонуванням терміну в літературознавстві фігурують такі вирази: “підводна частина айсберга” (Е. Гемінгвей), “розмитий текст” (Гарсія Лорка), “струміль під текстом” (А. Макаренко), “смислові нашарування” (В. Виноградов), “прихований внутрішній смисл” (В. Брюховецький та ін.).

Основна функція підтексту – доповнювати прямий смисл за рахунок прирощення смислу, джерела якого можуть бути різноманітними [6, с. 51-58]. Природньо, що у кожного феномена буття є своя протилежність. Логічно, що у підтексту є антипод – псевдопідтекст, який, навпаки, неусвідомлювано дезорієнтує читача, забарвлює сприйнятий ним матеріал його власною фантазією, деформує в такий спосіб авторський намір.

Псевдопідтекст твору найчастіше виявляє себе у таких формах:

а) підтекст – привид, коли читач дезорієнтований стереотипами мислення, сприймає текст неадекватно;

б) підтекст – фікція, який у свідомості читача спонукається туманним натяком автора (при нестачі об’єктивної інформації) на існування неіснуючої думки.

В такому випадку, за словами Д. Урнова, має місце “кошаче загравання з думкою” чи “аморфна психологічна вібрація” [8, с. 60-61].

Основні механізми виникнення псевдо тексту такі:

1. Намагання за автологічним твором розгледіти алюзію, алегорію чи символіку.
2. Домислювання на основі візуальних, орфоепічних асоціацій та фальшивих аналогій.
3. Вбачання у фантазмагоріях – реалій, у метафорах та символах – конкретики.
4. Перенос світоглядних позицій негативного героя на персону автора та вульгарні маніпуляції інформативними даними.

Проілюструємо згадані вище теоретичні положення літературними фактами. Прикладом спровокованого перетворення дитячого оповідання М. Зоценка “Приключення обезьяны” в публіцистичний твір з нібито політичним підтекстом служить постанова ЦК ВКП(б) від 14 серпня 1946 р. “О журналах “Звезда” и “Ленинград”, що кваліфікує цей твір як “злісно хуліганське зображення” автором “нашої дійсності”, що супроводжується “антирадянськими випадками”, оскільки нібито “він зображує радянських людей неробами і виродками, людьми нерозумними і примітивними”. Антирадянську спрямованість оповідання Жданов побачив у намаганні автора вкласти в уста мавпи “гидотну... антирадянську синтенцію” щодо того, що “в зоопарку жити краще, ніж на волі, і що в клітці легше дихати, ніж серед радянських людей”. Наявність прихованого змісту в цьому творі М. Зоценка, як відомо, заперечує в листі до Й.В. Сталіна від 26 серпня 1946р.: “...в цьому моєму оповіданні ніякого підтексту немає. І немає ніякого езопівського мовлення, - стверджує автор. Це весела картинка для дітей без щонайменшого мого злого наміру. І я даю в цім чесне слово”. [7, с. 174].

Ще один цікавий приклад стосується А. Тарковського, який у суперечці з опонентом стверджував, що у фільмі “Сталкер” немає “ніяких таких, вибачте символів. У нас взагалі ні одної зашифрованої думки немає”. “І якщо в ньому багато води – в буквальному смислі слова, а не в переносному, то, значить, так і треба. Але ніякої усвідомленої “теми води” автори в картину не вкладавали”, - запевняв він. [5, с. 225].

Хоча в процесі обговорення кінострічки чітко висловлювалась думка про наявність у ній символічних образів (тварина, дівчинка, вода), що і підтверджує об’єктивність існування такого феномена як псевдопідтекст.

Цікавим є спосіб об’єктивації псевдопідтексту на основі орфоепічних асоціацій, описаний в романі-анекдоті В. Войновича “Життя та незвичайні пригоди солдата Івана Чонкіна”, коли в “Заклад” прийшли анонімні листи, в одному з яких дуже спостережливий товариш просив звернути увагу на творчість поета Ісаковського. Його пісні звучать за допомогою радіо на весь Радянський Союз, в тому

числі і пісня “Лучше нету того свету...”, де є рядки “Как увижу, как услышу”. “Однак, вважав він, що в цій фразі можна вловити дещо інше, якщо прислухатись: “каку вижу, како слышу”. “Спостережливий товариш пропонував запросити поета Куди Треба і спитати його прямо: “Це що? Помилка чи злий задум?” Принагідно автор листа повідомляв, що він вже сигналізував про цей кричущий факт в місцеву газету, проте відповіді не отримав. Вперте мовчання газети, - робив висновок спостережливий товариш, мимовільно наводить на думку, чи не знаходиться редактору злочинному зв'язку з поетом Ісаковським, а якщо знаходиться, то чи не є це ознакою розгалуженої шкідницької організації”. [2, с. 49-50].

Особливим видом псевдопідтексту є додатковий ілюзорний зміст, що ґрунтується на фальшивих аналогіях, щ тлумачаться як упереджено-навмисні. В цьому випадку він постає перед читачем у формі висновку із певних інформативних даних, смислове поєднання котрих становить прикру випадковість. Ілюструє цей різновид історія, що трапилась із Сашею Панкратовим – героєм роману А. Рибаківа “Діти Арбату”. Готуючи святкову газету Саша випадково розмістив під портретами передовиків сатиричні матеріали, що створило можливість сприймати їх як нібито навмисне завуальовані підтекстовки. Це стало формальним приводом для арешту юнака.

Специфічне тлумачення деяких сучасних йому творів О. Попівим (30-ті роки) засвідчує наявність такого механізму появи псевдопідтексту як вбачання конкретики у фантазмагоріях, метафорах та символах. Це стосується, наприклад, такого жанру як літературна казка. У статті “Дитяча література на переломі” він критикує казку П. Тичини “Івасик-телесик”, приписуючи їй підтекст – ілюзії. Тичина, на думку автора статті, “єдиним орієнтиром” для героя робить материн голос, “виховуючи таким чином у радянських дітей “ізолювано родинні настрої”. [4, с. 303]. Подібний механізм формування псевдопідтексту О. Попів зреалізував при аналізі казки В. Тодосова “Як горобчик свою рідню шукав”, вважаючи, що в ній існує, так би мовити, ідеалізація “мертвої доби трохи чи не натуралістичного господарства”. “Авторові туди й дорога, а дітей наших штовхати туди казкою не дозволимо”, - пише професор, директор інституту педагогіки [4, с. 303].

Таким чином описаний механізм створення псевдотексту дає можливість будь кому приписувати неіснуючі смисли. С. Волк відзначає, що в період культу особистості нерідко використовувалось читання газетних заголовків через один, складування половинок різних слів, просвічування газетної сторінки на світлі, щоби побачити, чи не виходить різних місцях газетної сторінки, який-небудь антирадянський смисл [3, с. 5].

Подібна ситуація описана в романі В. Дудінцева “Білі шати”. Його персонаж Цвях засвідчував, що в тридцяті роки люди періодично втрачали розум і шукали в простих речах (малюнок на сірниковій коробці, обгортка шкільного зошита) замасковані антирадянські випадки.

Таким чином упереджені маніпулятивні дії ставали чинниками формування псевдопідтексту, неіснуючого смислу. Найбільш цинічним прийомом створення псевдопідтексту є приписування світоглядних позицій та моральних установок негативного персонажа автору твору і на цій підставі висунування йому різного роду звинувачень. Саме з таких позицій радянська критика формувала в суспільстві ставлення до поезії В. Висоцького та до нього самого.

Ми розглянули найбільш типові зразки об'єктивації псевдопідтексту. Насправді ж існує більше механізмів і способів його вираження. Проте, у всіх випадках інформаційне значення та комунікативні функції даного феномена – негативні, бо читач (реципієнт) неусвідомлювано приписує власну версію розуміння тексту автору. Тому подальший всебічний і глибинний теоретичний аналіз проблеми псевдопідтексту має суттєве значення. Це зумовлює і логіку появи даного терміну.

Література

1. Брюховецький В.С. Подтекст /В.С. Брюховецкий// Украинская Советская Энциклопедия. – 2-е изд. – К.: Главная Редакция Украинской Советской Энциклопедии, 1982. – Т.8. – С. 340.
2. В. Войнович “Жизнь и необычайные приключения солдата Ивана Чонкина” /Владимир Войнович// Юность. № 1 – 1989. – С. 34-63.
3. Волк С. Чудеса на просвет /С. Волк// Аргументы и факты. – 1989. - № 4 /январь/. – С. 5.
4. Іванюк С. Історія прекрасної заложниці /Сергій Іванюк// 20-і роки: літературні дискусії, полеміки. Упоряд. В.Г. Дончик. – К.: Дніпро, 1991. – С. 289-313.
5. Лойша В. Такое кино /В. Лойша// Дружба народов. – 1989. № 1. – С. 214-233.
6. Матчук А. Підтекст у літературі ХХ століття /Алла Матчук// Актуальні проблеми сучасної філології. Літературознавство. Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету. Вип. Х. спеціальний. – Рівне: РДГУ, 2001. – С. 51-58.

7. Томашевський Ю. "...Писатель с перепуганной душой – это уже потеря квалификации" / Ю.Томашевский// Дружба народов. – 1988. - № 3. – С. 168-189.
8. Урнов Д. Мысль изреченная и скрытая / Д. Урнов// Вопросы литературы. – 1971. - № 7. – С. 53-65.

Дмитрієва І.В.,

Житомирський державний університет імені Івана Франка

ТЕОРІЯ ХУДОЖНІХ МЕТОДІВ В КОНТЕКСТІ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ЛІТЕРАТУРНИХ ДИСКУРСІВ

Більшість з них, розмірковуючи над визначенням літературного напрямку, називали його перш за все конкретно-історичним втіленням певного методу. Таким чином напрям визначався похідним від художнього методу, а своїм існуванням завдячував конкретним історично-культурним умовам. Ця літературна категорія більше питань, ніж на них відповідає. Хоча наразі більшість науковців саме за допомогою методу обґрунтовують авторські пошуки письменників, які закінчувались у створенні ними літературного твору. Боров називає художній метод наймолодшою з естетичних категорій, яка виникла в сфері радянського літературознавства в 20 – 30 рр. Методом він називає «інструмент пізнання, освоєння тієї чи іншої сфери дійсності (предмет пізнання)», іншими словами «метод – це історично зумовлений тип образного мислення, на формування якого визначальний вплив мають три фактори: естетичне багатство дійсності, світогляд художника і художньо-мислительний матеріал, накопичений в попередні епохи» [1, с. 317]. Цікаво, що надалі, обґрунтовуючи існування різних методів на протязі існування одного історично фіксованого літературного напрямку, Боров стверджує, що така багатоманітність зумовлена «різними світоглядами художників і їх орієнтацією на різні традиції в попередньому мистецтві» [1, с. 318].

Михайлов практично одностайний з думкою Борева щодо появи та генези терміну «методу» в літературознавстві, так він зазначає, що «термін метод був введений в обіг в радянському літературознавстві на початку 30 років...слово метод характеризувало основні принципи художнього відтворення життя в творі мистецтва» [3, с. 10]. Кожевніков в свою чергу звучатиме ще більш практичніше, стверджуючи, що художній метод являє собою категорію «марксистської естетики, що склалася в радянському літературознавстві та мистецтвознавстві в 20-х рр.» [2, с. 219] і, називаючи метод принципом «творчого ставлення художника до пізнаваної дійсності, тобто її перетворення, і тому він не існує поза своїм конкретно-індивідуальним втіленням» [2, с. 219]. Ніколюкін в свою чергу, надзвичайно гармонійно повторить слова Кожевнікова, говорячи, що художній метод є категорією марксистської естетики. Таким чином літературний метод набув свого основного звучання у творчому союзі РАППу - Російської асоціації пролетарських письменників.

Почасти метод в опозиції з категорією літературного напрямку піднімається на щабель вище останнього, являючи собою сутнісну категорію, в той час як напрям являє собою лише конкретно-історичне його втілення. Таким чином метод онтологізується, втрачаючи свою гносеологічно-пізнавальну функцію, або ж більше того отожднюється з поняттям літературного напрямку. Прибічники теорії верховенства літературного напрямку, стверджують, що метод являє собою спосіб освоєння дійсності автором, як відмітить Наливайко – інструмент пізнання дійсності.

Оскільки термін «метод» був принесений в літературознавство з філософії, він має грецьке походження, і означає «напрямок, шлях переходу» таким чином, продовжить Семюель Кольрідж в своєму трактаті «Про метод», автентичне значення методу полягає в прогресивному переході з одного кроку на інший. Хоча правомочність існування творчого методу обґрунтовують відсилками до відомого трактату Семюеля Кольріджа «Про метод», його роздуми не носять вузько літературознавчий характер, але загальнонауковий. В своїй роботі Кольрідж обґрунтовує застосування методу в розробці технічних наук, фізики, хімії та астрономії. Хоча автор і звертається до поняття методу в літературі, розмірковуючи над творчим доробком Шекспіра, однак його розуміння методу носить чисто філософський характер, а в контексті літератури навіть індивідуалістичний. Метод, в трактуванні автора, несе загальнонауковий характер і ніяк не співвідноситься з визначеннями, запропонованими теоретиками літератури.

В контексті радянського літературознавства термін метод був введений для того, щоб теоретично обґрунтувати правомірність реалізму, і розглядався як нерозривна єдність методу та

Зміст

Вступне слово (Васильєв Є.М.)	6
--	---

Теоретичні аспекти літературознавчої термінології

Лановик З.Б., Лановик М.Б. (Тернопіль) Оновлення терміносистем українського літературознавства як теоретична проблема	7
Бовсунівська Т.В. (Київ) Адаптація когнітології в літературознавчій практиці та викликане цим термінологічне оновлення	11
Астрахан Н.І. (Житомир) Подієвість літературного твору: діалектика поняття та терміну	15
Науменко Н.В. (Київ) Новий погляд на стародавню номенклатуру художніх тропів	19
Мацапура В.И. (Полтава) Понятие "психологизм" и проблемы его изучения (на примере творчества Гоголя)	22
Галич О.А. (Луганськ) Документальна література в умовах глобалізації: квазі-мемуари, квазі-біографія, скандальна біографія	28
Аманова Г.А. (Ташкент), Кормилов С.И. (Москва) Проблемы формирования терминологии в восточных поэтиках и корейская литература первой половины XX века	32
Філатова О.С. (Миколаїв) Категорія авторської свідомості як термінологічна проблема	41
Полежаєва Т.В. (Луцьк) До історії вивчення конфлікту в теорії літератури ХХ століття	44
Давиденко І.О. (Бердянськ) Міфологізація як інтерпретаційний корелят у художньо-біографічному дискурсі	48
Матчук А.Л. (Рівне) Псевдопідтекст	51
Дмитрієва І.В. (Житомир) Теорія художніх методів в контексті вітчизняного та зарубіжного літературних дискурсів	54
Улюра Г.А. (Київ) «Жіноча проза»: легітимація терміну у дискусіях про його легітимність	57
Оздемір О.В. (Рівне) Теоретичний аспект понять «жіноча література» та «жіноча проза»	60
Титаренко Е.А. (Харків) Симптоматика метатекстуальности и пелевинский «Т» как метатекст	62
Зозуля О.В. (Черкаси) До термінологічної невизначеності термінів «пародія» та «гротеск» у постмодернізмі	66
Шевченко В.В. (Луганськ) Проблематика виокремлення «хімерної прози» у сучасному літературознавчому	68
Скибицька Ю.В. (Київ) Метамоделернізм як нова концепція розвитку літератури й суспільства у післяпостмодерну добу	71
Протасова Г.В. (Київ) Дослідження аксіології літературного тексту: до постановки питання	74
Коляно М.М. (Львів) Про створення термінологічного словника з проблем художнього часу, простору, ритму	76

Термінологічні питання генології

Оляндэр Л.К. (Луцьк) Смыслообразующая функция жанра пасторали в повести В. Астафьева "Пастух и пастушка": теоретический аспект	80
Удалов В.Л. (Луцьк) Роман, повість, оповідання, мініатюра: жанрові принципи	83
Назарець В.М. (Рівне) Адресована лірика як метажанр	87
Чик Д.Ч. (Бердянськ) Семіотичний підхід до жанрових систем: проблеми термінологічного означення	90
Ігнатів Н.Є. (Львів) Специфіка самовираження життя у «жанрі голосів»: від усного свідчення до всеохоплюючої картини дійсності	94
Анісімова Л.В. (Київ) Поняття «campus/academic/college/varsity novel» у сучасному англо-американському літературознавстві: проблеми розмежування та перекладу	97
Свиридюк Л.А. (Кременець) До питання щодо теоретичного осмислення поняття «сучасний молодіжний роман»	100

Хмель В.А. (Рівне) Фейкlor у контексті традиційних жанрів фольклору	104
Васильєва О.С. (Рівне) «Растаманська казка»: змістове наповнення терміну і жанрова специфіка	106

Термінологічні проблеми історико-літературного процесу

Тарнашинська Л.Б. (Київ) Українське шістдесятництво як проект: до питання термінологічної об'єктивності	110
Гон О.М. (Київ) «Пісні» Езри Паунда : модерний епос пост-епічної епохи	114
Калініченко М.М. (Рівне) Генеза терміну «Орієнталізм» у літературно-критичному дискурсі США XIX сторіччя	117
Белова С.А. (Рівне) “Новый реализм” в современной русской литературе: проблема терминологии	120
Бісовецька Л.А. (Рівне) Літературознавчі терміни в епістолярній спадщині Ольги Кобилянської	122
Синевич Б.М. (Рівне) Стиль як літературознавче поняття в координатах Маланюкової системи поглядів	126
Артеменко Л.В. (Рівне) Предметно-образна концептосфера «поетична творчість» у поетологічному дискурсі української поезії XX століття	128
Зайка О.В. (Черкаси) Термін «ідентичність героя» в умовах транскультурації	132

Проблеми драматургічної термінології

Вірченко Т.І. (Кривий Ріг) Літературознавча термінологія в авторських жанрових визначеннях сучасних українських драматургів	135
Козлов Р.А. (Кривий Ріг) Прийом «німе кіно» в аналізі драматургічного тексту	138
Литовська О.В. (Харків) Деякі проблеми термінологічного визначення комедії	141
Ліпісвіцький М.Л. (Житомир) Видові категорії драми в поетиках німецького бароко	144
Закалюжний Л.В. (Житомир) Опозиція “драма - театр” у концепції Г.-Т. Леманна	147
Васильєв Е.М. (Рівне) Метаперсонаж: попытка терминологического обоснования категории	150
Галицкая Е.Г. (Донецьк) Жанро-стилевые процессы в постмодернистской драматургии (на материале пьесы Т.Стоппарда «До-ре-ми-фа-оль-ля-си-Ты-свободы-попроси»)	154
Поліщук К.М. (Кіровоград) До проблем драматургічної термінології (драматургічність, когерентність, надія)	156
Бортнік Ж.І. (Луцьк) Проблеми драматургічної термінології: монодрама як культурно-історичний феномен	159

Літературознавча термінологія у колі інтермедіальності

Бербенець Л.С. (Київ) Термінологія інтермедіальних студій у літературознавстві	163
Нестерук С.М. (Рівне) Екфразис як інтертекстуальний коментар у повісті Варгаса Льйоси «Похвальне слово мачусі»	164
Колтакова Н.Г. (Варшава) Категорія “ніщо” в тексті літератури і культури (на матеріалі поезії Рафала Воячека “Чом немає танцівниці”)	166
Капелюх Д.П. (Рівне) Особливості жанру графічного роману (на прикладі твору Алана Мура та Дейва Гіббонса «Вартові»)	170
Глотов О.Л. (Острого) Соціально-комунікативний дискурс літературно-художнього процесу	172
Мазур О.Л. (Рівне) Творчі завдання з використанням ІКТ на уроках зарубіжної літератури (постери, титульні сторінки, буклети)	174

Термінологічні питання лінгвостилістики та лінгвопоетики

Воробйова Л.М. (Рівне) Образність як ознака художнього твору і стильова характеристика наукового мовлення	178
Сербина Т.Г. (Рівне) О понятии и термине «логоэпистема»	180
Самборская И.Н. (Рівне) К вопросу об авторской пунктуации в художественном тексте	183
Вовчук Н.И. (Рівне) Неологизм и окказионализм: вопросы терминологии	186
Шевчук Т.Б. (Рівне) Частиномовна транспозиція як граматична категорія	187
Михальчук Н.О. (Рівне), Івашкевич Е.Е. (Київ) Відтворення розмовної лексики в перекладах роману Дж. Д. Селінджера «Над прірвою у житті»	190
Константинова О.В. (Рівне) Інтроспективний сегмент як компонент сучасної англійської психологічної прози	193
Аладько Д.О. (Рівне) Лінгвостилістичні особливості прози А. Крісті	196
Відомості про авторів	200

Наукове видання

Актуальні проблеми літературознавчої термінології

Науковий збірник

Відповідальний редактор *Васильєв Є.М.*

Технічний редактор *Парфенюк В.І.*

Комп'ютерна верстка *Парфенюк В.І.*

Підписано до друку 31.08.2015 р.

Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 21,85. Замовлення № 179/1. Наклад 300.

Видавець О. Зень

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

серія РВ № 26 від 6 квітня 2004 р.

вул. Кн. Романа, 9/24, м. Рівне, 33022;

0362-24-45-09; 068-0250-674;

olegzen@ukr.net

Віддруковано засобами різнографічного друку

ПП Самборський І.О.

вул. Княгині Ольги, 8, м. Рівне, 33028

А 437   **Актуальні проблеми літературознавчої термінології: Науковий збірник /**
Відп. ред. Є.М. Васильєв. – Рівне: О.Зень, 2015. – 202 с.

ISBN 978-617-601-129-3

Наукова збірка «Актуальні проблеми літературознавчої термінології» складена на основі доповідей учасників однойменної Всеукраїнської науково-практичної конференції, яка була проведена у Рівненському державному гуманітарному університеті в жовтні 2015 року. До пропонованого видання увійшли статті українських вчених, що їх присвячено різним аспектам вивчення термінології сучасного літературознавства (теоретичні аспекти літературознавчої термінології, термінологічні питання генології, термінологічні проблеми історико-літературного процесу, проблеми драматургічної термінології, літературознавча термінологія у колі інтермедіальності, термінологічні питання лінгвостилістики та лінгвопоетики).

УДК 82.09

ББК 83.0